

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

IVASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig) a *»Nemzeti balesetbiztosító részv. társ.»*-nél 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Testületi szellem.

Miskolcz, június 15.

(—y.) Közismert frázis — különösen a fehér asztal mellett — a kartársi együttérzésre és összetartásra való hivatkozás. Mily gyakorta halljuk e szavakat üres frázisként emlegetni s mily sokszor érezzük azt, hogy mennyire hiányzik közöttünk a közös célök öntudata: a testületi szellem.

Pedig talán sehol sincsen oly nagy szükség a testületi szellem fejlesztésére és ápolására, mint a között a világot átölelő sinpár szolgálatában álló több mint ötvenezer magyar vasutas között. Mert habár büszkén mutathat is reá a szorgalmas munka a hivatalos, szolgálati téren elért eredményekre, vajmi kevés az, a mit akár társadalmi téren, akár pedig a szövetkezés terén a magyar vasutas felmutatni képes.

Be kell ismerni, hogy társadalmi életünk nem olyan, mint a milyennek lennie kellene; a közművelődés terén végtelen sok a pótolni és teremteni való, pénzügyeinknél, fogyasztási szövetkezeteinknél és egyéb — alig számbavehető — egyesületeinknél pedig a fejlesztésre való törekvésnek nyomát sem látjuk.

Ez általános tespedés nem az elégedettség jele, hanem a közönyé, — nem az összetartásé, hanem a széthuzásé. Mert hihetjük-e, hogy a magyar vasuti alkalmazottaknak semmi kívánni, vagy elérni valójuk sincs, hogy mindenök megvan mire szükségük volna, hogy nincs vágyuk, nincs semmi ideális céljuk s nincs helyzetükön semmi javítani való?

Valóban nincs közöttünk testületi szellem. A testületi törekvések hiánya az oka a felpanaszolt bajoknak.

Mily sok ok van pedig arra, hogy vállvetett munkával vigyük előbbre a kitűzött nemes célt s mily számtalan megvalósításra érdemes és arra megérett célt tűzhetnénk ki, a melyekért érdemes egyesülni.

Vajha felébredne a vasuti világban az előretörekvés érzete, hogy megteremtse az együttérzést, melynek melegeben diadalmasan kellne életre az összetartás, a testületi szellem.

Az összetartás erő, a jövő pedig csak az erőseké lehet a létért való nehéz küzdelemben.

A mozdonyvezetői szolgálatról a gyorsvonatoknál.

(2) — Irta: Oroszlányi László. —

De lássuk csak tovább a kötelességeket! Főfeladat még a kazánnak vízzel való táplálása, a gőznyomás fentartása — tehát fűtőjének működését állandóan szemmel kell tartani, a vízállásra, a gőzfeszmérőre, biztonsági szelepekre ügyelni. Már most kötelességei közé tartozik magára a vonatra, a vonatkísérő személyzetre, pályőrökre s ezek jelzéseire figyelni, nézni a vonalra, az utátjárókra ügyelni, a távjelző és semafor állásokat tekintetbe venni, az állomásba való ki- és bemenetelnél a váltó-jelző állásokra tekinteni s ezeknek jelzései szerint esetleg a vonatot nyomban megállítani. Azután nem csak előre kell nézegetni, hanem hátrafelé is, hiszen a vonat után is adhatnak folyton megállító, vagy vonatszétszakadt jelzéseket. Az utasítás 10 esetet ír elő, hol a figyelem gőzsipjelét, 7 esetet, hol fékbehúzási jelet kell adni; 12 esetet, hol megállást ír elő — azon általános kijelentésen kívül, hogy a biztonságot veszélyeztető mindenféle jelenséget észrevenni s a vonatot még az akadály

előtt megállítani kell. Szóval, oly kötelességek s ebből folyó annyi felelősség nehezedik a mozdonyvezetőre, hogy ezeknek kellőleg megtudjon felelni, elől, hátul és oldalt szemének s legalább 10 kezének kellene lenni. Ez volna az utasításszerű mozdonyvezető — az ideális lény!

De kérem, az utasítás mindezekkel nem elégszik meg. Illetve nem elégszik meg mindezekkel a gyakorlati élet s ennek tapasztalata, mert jól tudja, hogy lehet a mozdonyon levő vezető józan, munkás, okos ember, azért még ezen kiváló tulajdonokkal ékeskedő ember kezében nincs biztonságban a vonat, ha a lélekéberség hiányos, vagy fogyatékos. S így a gyakorlati élet tapasztalatainak szócsöve az utasítás, előírja a lélekéberséget is. Már pedig a lelkitulajdonok bírása minden embernél más és más, a teremtő hatalom ebből egynek több kincset, másnak kevesebbet adott! Hol van ennek mértéke és ki tudja ezt elbírálni! Előlegesen azt kiismerni nem lehet, hogy kiben milyen mértékű lélekéberség lakozik, — utólagosan pedig a „késő eső után a köpönyeg“ — tapasztalatra jutunk. S jaj annak az utasnak, kinek a vonatát vezető mozdonyvezető csak

TÁRCZA.

Szent Antal.

Megilletődve hallgatom:
— Mint hogyha égből szállana,
Főnségesen zendülve zúg
A kóruson az orgona.

Szavára mind a híveket
Áhitat, ihlet szállja meg:
Lelküknek röpke szárnya kél,
Az ajkukon zsoltár zeneg

S a mig magasztos énekük
Az égi trón felé repül,
Isten házat, a templomot
Önkénytelen nézem körül.

Nem messze tőlem szent szobor,
Rajt' megpihen tekintetem:
Sokan, sokan veszik körül,
Máskép tán észre sem veszem

Szent Antal ékes szobra ez,
Ezreknek ő adott kenyerét
S köztük, kik őt körül veszik,
Hány van, ki tőle mást se kért!

De mig szívem remegteti
Ez égő, fájó gondolat,
Azt is tudom, hogy mennyien,
Mást kérnek tőle, haj! sokat.

Im, ennek a kenyér — elég,
Mig ennek itt kevés a kincs
S én Istenem! hol lenne szív,
Amelynek titkos vágya nincs?

A többi térdelők között
Szemembe tűn egy kis leány,
Oly szép, oly bájos, légius,
Mint hogy ha festve volna tán.

Elhagyja térdelő helyét,
Libbenve, némán, szótlánul
S kezéből a nehéz arany
A szentnek perselyébe hull.

Arczán szemérme lángja ég,
Fohászát mintha hallanám:
„Add őt nekem s tartsd meg nekem,
Én szentem! édes jó atyám!”

Ö. Papik Sándor.

pillanatra is megzavarodva, lelki éberségét elvesztve, egy-két másodperczcel később nyitja meg Westinghouse féket! A hajszálon függő éles kard, nyakára hull! Hány pillant adja elő magát egy-egy menetnél, mikor a veszély elhárítása csak a mozdonyvezető lelki éberségén, a tenni valók villámgyors elbirálásán és foganatosításán mulik. A bevágás oldaláról az utolsó perczben a sinek közé gördülő szikladarab, a kanyarulatból kijövő vonat-mozdony előtt felbukkanó rakott pályakocsi, a vonat-mozdony, vagy a vonat valamely kocsijának kisiklása stb. mind oly jelenség, mely a mozdonyvezető gyors eslekményét igényli, mert egy-két pillanatnyi tétovázás részéről, már veszélybe dönti a vonatot. Itt van a határ, az elmélet és a gyakorlat, a tapasztalás között, mely utóbbi a mozdonyvezetői szolgálatnak sarkalatos kellékét képezi — s éppen azért csak helyeseltetjük némely fűtőháznak azon eljárását, hogy a gyorsabb járású személyszállító vonatokhoz nem csak az elméleti tudásban jártas, de a tapasztalatokban megedzett — gyors ítélőképességgel megáldott mozdonyvezetőt alkalmaz.

Amint fentebb vázoltuk, az utasítás a

mozdonyvezetői szolgálatnál a mozdonyvezetőre annyi feladatot s ebből kifolyólag oly sok jelentőséget ró, hogy ezeknek megfelelően csak bizonyos határok között lehet, már maga az előirt főfeladata a mozdonyvezetőnek, vagyis a mozdonynak jókarban tartása, a menetidő betartása, a gőznyomás fentartása annyi körültekintést igényel s oly sok tennivalóra terjed ki, hogy — bátran kimondhatjuk — ezek háttérbe szorítják a mozdonyvezető többi s előirt kötelességeit. Pedig ezek szintén fontos, sőt a vonat biztonságát érintő kötelességek s éppen czikkünk elején mutattunk reá arra, hogy a vonat menete alatt a forgalom biztonságainak megóvása egész súlyával reá nehezedik a mozdonyvezetőre. Reá nehezedik pedig azért, mert a vonaton elfoglalt szolgálati helye olyan, hogy amint legjobb alkalma és módja van észrevenni minden a vonat biztonságát veszélyeztető jelenséget, s ezeknek elhárítására minden eszköz, t. i. a vonaton idejekorán való megállítása által, vagy figyelmeztető jelzések adása által rendelkezésére áll; reá nehezedik továbbá azért, mert a vonaton levő többi személyzetnek az óvatosság, illetve a figyelem terén kifejtendő működési köre

A költő.

A „Haladás” eredeti tárczája.

— Irta: Vajdai Szabó István. —

Költő volt, melegen érző szívvél. Egész lénye jótékony meleget árasztott maga körül. Tudott lelkesedni az eszmékért, küzdeni az igazságért és hitte az erénynek, e száműzött nemtőnek diadalát e földön.

Elete csodás egyformaságban telt. Nem érték megrendítő csapások; egyszer sem suhogtatta meg feje fölött villámos ostorát a sors...

Mégis, midőn lantjához nyult, — fájó, panaszos hangokat adott az. Zokogott a bánatos gerlével, bűgött a párját hívó galambbal, vagy viharzott felszabadult orkánként, tombolt sziklák közé törődött hullám gyanánt, a mint lelke — e csodásan alkotott isteni remek — a legkisebb érzelm hullámzására megszólalni kényszerült.

Csak a *boldogság*, a diadalmas *szerelem* nem nyilatkozott meg dalaiban...

A meghódított, tömjénezo közönség feszült figyelemmel várakozott. Midőn a magánosan kesergő lélek felleli társát, e vágyakozó szellem

melő ideáljával egyesül, a *dal*, mely akkor a magasztos, nemesen érző, kielégített szívből ered, minden képzelmet meghaladó, lebilincselő, elragadó lesz...!

Végre végzete utjába hozza a — *nőt*.

Angyal! — rebegette áradozva ő; *démon, szyrén*, — suttogták barátai — figyelvén a reá tett hatást.

Pedig hát csak *asszony* volt, gyöngé, ingatag, törekeny asszony, kinek szárnyaló lelke nem vette észre, hogy útja nem terem számára virágokat, hogy sohasem volt boldog s azokban az édes, *kinos és mégis mámoros örömeiben*, mit a *szerelem* nyújt — sohasem részesült...

Férjhez ment, mert rábeszéltek, hogy ez fényes partie, hogy ez kötelessége, melylyel családját menti meg. Gyermekéi lettek, a kik iránti szeretete biztosítékot nyújtott önmagának arról, hogy szíve nem fogja követelni — *jogait*...
... Csalódott!

Midőn először találkoztak, mindkettőjüket rázkódás érte, mint megrázkódik a föld vulkán kitörése előtt. Szívüket elfogta egy ismeretlen hatalom, mely száműzött onnan minden egyebet...

korlátolt s így a figyelemnek teljes mértéke, melynek bár mindegyiknél egyformának kellene lenni — a mozdonyvezetőben összpontosul.

Már most mi adja meg azon lehetőséget, hogy a mozdonyvezető úgy az előirt főfeladatoknak, mint a forgalom biztonságait érintő követelményeknek megfelelhessen. Ezt megadja az idő, ezt a lehetőséget szolgáltatja azon körülmény, hogy a mozdonyvezetőnek a vonat menete alatt ideje legyen arra, hogy a tűz, víz táplálására, a mozdony alkalmrészeinek egyöntetű működésére gondot fordít hasson s e mellett figyelemmel lehessen a befutandó vonalrészre, az ezen elhelyezett jelzőállásokra, a pályaőrökre, utátjárókra, magára a vonatra s minden esetleg fel-feltűnő különösebb jelenségekre. Ha pedig mindenre idő kell — illetve, ha szükség van arra, hogy egy menetnél mindenre jusson idő, ezen kényszerítő körülmény bizonyos időmennyiséget kíván, igényel — tehát a menetidőnek kell annyinak lenni, hogy ezen idő tartama, sőt ezen idő egyes részletei alatt is a mozdonyvezető feladatainak megtudjon felelni.

E pontnál van meg a határ, a mozdonyvezető képessége, működése és a forgalom

biztonsága között. Vagyis e határt megszabja a vonatnak sebessége! Tehát, minél lassabban fog valamely vonat közlekedni, annyival több ideje lesz a mozdonyvezetőnek kötelességei légiójának pontos teljesítésére s annál inkább megkövetelhetjük a mozdonyvezetőtől, hogy minden bekövetkező veszélyt tudása s rendelkezésére álló eszközök segítségével idejekorán eltudjon háritani.

Igen ám — de mit szól ezekhez korunk kívánalma, a gyorsaság — a gyors utazás és a gyors szállítás! Elvégre a vasutnak, mint szállítási eszköznek, kell alkalmazkodni a közönség kívánalmához, az áruknak egy helyről a másikra történő gyors szállításához. Tehát a menetidőket nem hogy nagyobbítani, de a gyorsaság fokozása végett csökkenteni kell. Hiszen az utazóközönség igénye — s bizonyos vonalrészekben fennálló társadalmi, politikai, közgazdasági viszonyok természete olyan, hogy p. o. egy személyszállító vonatnál a 60 km. óránkénti sebesség már meg nem felel s bizonyos vonalrészekben az alapsebesség már 80—90 kilométerre szökött fel, sőt most már ennél is nagyobb sebesség elérésére történtek kísérletek.

(Vége következik.)

Eltávolítja a vulkán — mielőtt kitör — a takaró hamút és pernyét. A hegylakók tudják már, hogy ez a rombolás előjele; itt hiába való az ima, nincs könyörület, itt a végmegsemmisülés következik, a — *halál! a temetés...!*

Csak ők nem akartak tudni erről semmit...

A nő csak a költőt tekintette, kit mindenek fölé helyezett, s az imádás egy nemével vett körül; míg ez ő benne az öntudatlan bájt, jószágot bálványozta.

Szerelmük tiszta volt, s mint két oltáron meggyújtott áldozati tűz, mely keskeny fehér füstfelhőben húzódik mind magasabbra, — szállott a kölesönös hódolat tömjén füstje az önalkotta istenség felé...

Fenn, hova már nem hallatszik az intő szózat, s nem látszanak a tiltakozó gyermek arczok — *találkoztak...*

Majd jött a szél, s ez sötét, fojtó köddé változtatva az illatos felhőt — lecsapta azt a szennyest, sáros földre...

És itt már semmi se szent, semmi se tiszta többé!

Az egymáson felejtett tekintetekből vágyak támadnak; a kézben nyugvó kéz ígéretet tesz;

egy-egy elárult gondolat, sóhaj, egy köny — titkot tár föl, beszédes titkot, mely *követelődzéssé* fajul...

Birni akarjuk azt, a kit szeretünk!...

A sokáig szunnyadó, kielégítetlen szív lázadása ez!

A férfi egyenes lelke tiltakozott a szív e jótalan követelése ellen. Érezte, hogy ereje nincs a küzdelemhez. Csak egy út van a meneküléshez, a mielőbbi — távozás.

De mikor ott állt az asszony előtt, ajkán konventionális szavak, szívében forrongó érzelmekkel, s remegve nyújtotta kezét búcsu szorításra, a nő felsikoltott.

E sikolyban benne volt az egész — katasztrófa!

— Mindennek joga van boldognak lenni itt, e földön — zokogott a nő — szeretni azt, a kihez szíve vonzza; csak nekünk, csak egyedül nekünk van megtiltva ez? ... Repülhet a madár, hova vágya viszi. Virág szerelmét szellő messze hordja ... Napsugár a földre mindenüvé süthet, csak én és te legyünk egymástól elszakítva? ... Nem! ... Nem! ... Szeretlek! ... Üdvöm, boldogságom, életem vagy! ... Élni lá-

A mérlegelésekről.

(ko) Mind gyakrabban és gyakrabban fordultak elő panaszok különösen a gabona mérlegelések ellen, mind sürűbben kezdték hangoztatni a mérlegelések megbízhatlanságát. Midőn ezen panaszok a legmagasabb körök figyelmét is magára vonták, az intézet tekintélyét rendkívül csorbitó bajokon minden erővel segíteni törekedtek.

Hogy a panaszokat első sorban is a maga valóságára kellett redukálni, az igen természetes, mert a mi kereskedőinket a panaszokdásban nem mulja felül senki és semmi, kivált ha a vasut ellen panaszkozhatnak.

A gyakorlati életből tudjuk, hogy kereskedőinknek, ha bármiféle körülmények következtében is a sulyban differenciák merülnek fel, *első gondolata és első szava a raktár-kezelő személyzet meggyanusítása*

Még ha a kellemetlenség előfordultával hirtelen kikeresedve elszólja magát, ez még talán megboosajtható, de felháborító az, midőn igaztalanul, alaptalanul előre megvádolnak valakit csupán csak azért, mivel ezzel saját érdekeiknek vélnek szolgálni.

Ime egy eset:

Egy tekintélyes gőzmalom (legalább magát annak tartotta) beadványban panaszkozódik az igazgatóságnál, hogy X. állomásról nagy mennyiségű gabonát akar szállítani, de tekintve a mult évben ott történt sulykülömb-

leteket, a félelem vesz rajta erőt, mert oly sulyos csapásokat a mai nyomott árak és rossz viszonyok között elbirni képtelen volna. Kéri tehát az igazgatóságot, hogy X. állomást figyelmeztesse a pontos mérlegelésre s ez irányban hathatós ellenőrzést fejtsen ki.

Lett belőle nagy vizsgálat, meghurczoltak egy pár becsületes embert, de hibásnak egy sem bizonyult, legkevésbbé pedig valónak a malom állítása.

Később, kevés idő elmultával az eset után, a malom egyik tisztviselője X. állomáson megjelent s midőn az állomásfőnök kérdőre vonta, a vállait és szemöldökeit felhuzva a következőképen válaszolt: — Ne tessék azt kérem úgy venni, nincs nekünk az állomás ellen semmi panaszunk, nem volt tavaly sem, de ez csak olyan figyelmeztetés akart lenni, *ez már tetszik tudni olyan kereskedelmi szokás!*

Nem fűzők hozzá kommentárt... A mult évben történt, hogy a magas minisztérium rendeletéből, tél-víz idején próba-sulyokkal, mindenféle képzelhető módon beutazták a vonalakat s minden hid- és hordozható mérlegeket megvizsgáltak s az eredményt annak idején véleményes jelentés kíséretében fel is terjesztették.

Hogy mi indította erre a legfelsőbb hatóságot, azt könnyű kitalálni. *A mérlegelési eredmények megbízhatlansága.*

A vizsgálat után arra az eredményre ju-

tásod nélkül kinosabb lesz nekem, mint a halál... Ne menj, ne menj!... Maradj!...

Göresösen szoritotta két keze közé a férfi jobbát s lángoló arca még többet beszél a kimondott szavaknál is.

A költő megsemmisülve rogyott térdre.

Arczát beletemette a nő ruhájának redőibe.

És a mig lázas fővel ölelte át azt az izzó asszonyt, kebléből nehéz, kinos sóhaj tört fel, mint a haldokló hős utolsó hörgése, a ki dicsőséges élete végén a láthatatlan halállal szemben gyöngeségét ismeri be: *ember vagyok!*...

Lantján új accordok esendültek fel.

A győztes szerelem mámoros, mámorító himnusza... A költő diadalának tetőpontját érte el, de sulyedni kezdett az — *ember*...

Ugy tetszett neki, mintha a reá vetett szemek többé nem volnának olyan tiszteletteljesek; hogy egy-egy indiszkrét mosoly megzavarja a hódolat összhangját s futó suttogás kél nyomán, mely regét, megbotránkoztató regét mond a megénekelt, istenített szerelemről...

És jött az ébredés!

A nőnél jelentkezett először ez. Egyszerre tisztán látta helyzetét...

A választ előtt állt s nem tudta elhatározni, melyikre lépjen?

Nem élhet férje mellett, nem követheti szerelmét — *gyermekei miatt*...

Óh, ha ezek az öntudatra ébredő években fürkésző kérdéseikre a feleletet kapnák:

— Ott megy anyátok, a tévedt nő, a ki megfeledkezett rólatok, kötelességéről, hogy mindent feláldozzon bünös szerelmének!...

Irtózatos való.

Óh, jöjj te minden bonyodalmat, minden problémát megfejtő halál!... Gyilkos méreg, te csodás hatalom, mely: „*nehéz az élet, irgalmas — az Isten*“ jelligéddel oly közel jutsz az önmagával meghasonlott emberekhez, — jöjj, oltsd el a szeretetet, a világosság lobogó fáklyafényét s árássz magad körül sűrű, merev sötétséget...

... Uj sir domborul a temetőben.

Bánatos poéta teszi le reá az engesztelődés koszoruját s két kis gyermek hullatja az anyatlanság vádaskodó könnyét...

És eljő az emlékezés is, hogy megzavarja a

tottak, hogy a nálunk használatban levő mérlegek általánosságban jóknak mondhatók, *de legtöbb csak bizonyos megterhelésig*. Mert a mily finom és pontos a könnyű terhelésnél, éppen oly megbízhatatlan a teljes terhelésnél.

Ez a megbízhatatlanság egyik okozója.

Most pedig a másik okra is rá térek és pedig midőn megvádolni látszom a raktári, illetve mérlegelő közegek nagy részét, teszem azt azért, hogy a baj forrására rámutatva, megvédjem őket egyéni tisztességükben.

Midőn a mérlegek hibáira általánosságban rá mutattam, ezek használhatóságának alapfeltételül kimondhatom, hogy mérlegét a mérlegelő közegnek úgy kell ismerni, mint katonának a puskáját, huszárnak a lovát.

A mérlegelő közegnek első és fő kötelessége tehát az, hogy mérlegének hordképességét — tekintet nélkül a rajta megjelölt számra — megtudja állapítani s ha ez meg van s azt tul nem terheli, mérlegének megbízhatóságában kétsége nem lehet.

Sajnos, de a tapasztalat azt mutatja, hogy sok esetben a mérlegelő közeg nem hogy mérlegének sajátosságát nem ismeri, de még azt sem tudja megállapítani, hogy mérlege használatképes-e vagy sem?

Az intézet elrendeli a mérlegpróbát, utasítást dolgoz ki, a próba-súlygarnitúrát utaztatja, mind ezt csak a helyes mérlegelés érdekében.

De mit ér az, ha a 119. sz. utasítás éppen oly ismeretlen a mérlegelő közeg előtt, mint

a kínai Heu-Cseu codex, a próba-súly pedig arra való, hogy az érkező vonatból lehetőleg egymásra dobálva (mert másként nem lehet kicsorbitani!) kihányassék, 24 óráig ott a kirakási helyen pihenjen s a másnap kezdő vonattal, frissen elrovatolva tovább küldessék.

A mérlegeken kimutatott hiányokon kívül, ezt tartom én a bajok főokának, ez támadja meg a mérlegelés hitelességét, megbízhatóságát s gyanúsíttatja ok nélkül és érdemtelenül az altiszti-kar egyik legintelligensebb és fontos szolgálatot teljesítő ágát.

Sok állomásnak meg van az a rossz szokása is, hogy a mérlegelésknél, műnyelven szólva „rá-mér“, vagyis minden mérlegelésnél a megállapított súlyból néhány kilót levon, illetve szűkebben mér. Ez először is a feladót megkárosítja, tehát erkölestelen, — ilyent pedig ily nagy intézmény tekintélye meg nem tűrhet, a felekkel szemben pedig torzsalkodásra is ad alkalmat, szóval ez is a megbízhatóság rovására esik.

Czélom csak a tapasztalat mutatta bajok ismertetése volt, s tudom, hogy erős kritikát gyakoroltam egyesek felett és pedig éppen abból az ágból valók felett, a kiknek működését ismerem, méltányolom, velük őszintén rokonszenvezem, a kikkel ugyszólván együtt dolgozom, de tettem ezt a legjobb akarattal, meggyőződésből s azon hiszemben, hogy a baj rámutatásával a derék raktár-kezelői karnak csak használhattam.

nyugvó esőndes álmát, vagy hogy altató mesét mondjon a pihenni nem tudónak? . . .

Egy szivről szól az, mely szeretett mélyebben, igazabban, mint annyi százezer . . . Hódolatot, imádatot halmozott -eszménye lábaihoz, mentő kezet nyújtott felé, hogy magához emelje, hogy őt és önmagát boldoggá tegye . . .

Nem kellett!

Hallotta, midőn nevének elsőhajtásával elröppent az általa bálványozott lélek; látta örökre csukva az édes kifejezésű szemeket; fagyosan ahev csókokat adó ajkakát, s feltámadt benne egy rettentő vád: Mindennek gyöngédséged az oka . . . a gyilkos te vagy! . . .

A megtámadott sziv, mely édes, bűvös dalok forrása volt, még egyszer megszólalt isteni hatalmának teljes erejével, hogy tiszteletet követeljen elítelt, keresztire feszített — *szerelmének!*

Valami végtelenül szép, csodás, szivtépő hangok voltak ezek, mint egy remekül készített hárfa tulvilági zengése, a mint zúgva, bűgva, önmagától megemmisült . . .

. . . A költőnek a legszebb, a legutolsó, a *hattyu-dala* volt ez . . .

Nászuton.

— Karczolat. —

Színhely a gyorsvonat egyik II. osztályu fülkéje.

A fiatal férj éppen abban sántikál, hogy csinos kis felesége ajkairól az első csókokat rabolja el, a mikor egész váratlanul belép a kalauz, kezében a jegylyukasztóval.

Kalauz: Kezeit csókolom nagyságos asszonyom! Soh'se pironkodjék előttem. Sok ilyen gerlicze-pár utazott már én velem.

Férj szivarral kínálja a kalauzt.

Kalauz (a jegyeket lyukasztva, bizalmas hangon): Bezzeg mához egy évre tudom nem utazgatnak már kettecskén, nagyságos uram, hanem *négyecskén* hehe . . . (Szalutálva kilép az ajton).

Feleség (rémülten): Négyecskén?! . . . Ez az ember részeg . . .

Férj (kaczagva utána kiált a kalauznak): Ugyan miért mindjárt négyecskén, barátom?

Kalauz (az ablakon át megnyugtató mosolylyal): Hát a dada?! . . .

ABC.

A váltóvizsgálatról.

A 25. sz. utasítás és rendeleteink előírják, hogy a forgalmi szolgálattevő a vonatok előtt váltóellenőrzést tartson és ez alkalommal arról is győződjék meg, vajjon a csucs és tősin a megfelelő irányban záródik-e? Ugyanezen kötelesség hármlik a váltóórre is, a ki a váltó állítása alkalmával szintén tartozik erről meggyőződést szerezni.

Nem elég tehát csupán a váltó-tárcsa állásának megfigyelése, ez csakis a biztosító berendezésbe kapcsolt váltóknál van megengedve.

Nagyon helyes és a biztonság érdekében feltétlenül megkívánandó rendelkezés az, hogy a váltó-tárcsa állása nem nyújthat biztosítékot sem az iránt, hogy a váltó teljesen záródik, de még az iránt sem, hogy maga a váltóttest azon irányban áll-e, mint azt a tárcsa mutatja.

Előfordulhat ugyanis, hogy valamely kisebb idegen tárgy, kő vagy vasdarab, tél idején összetömődött hó kerül az állítás alkalmával a tő és csucs-sin közé, mely azok záródását akadályozza, de azért a tárcsa mégis tökéletesen mutatja az irányt, pedig a váltó maga nem nyújt semmi biztonságot, mert ha a közbeszorult idegen tárgy 12—15 milliméter nyílást hagyott a tő és csucs-sin között, egy élesebb kerék-koszoru ezen nyílásba könnyen belekaphat és meg van a kisikamlás.

Ugyanezen eset fordulhat elő akkor is, ha nem is kerül semmi idegen tárgy a csucs és

tősin közé, hanem csak a csucs-sin egy előzetes erőszakos elváltás alkalmával elgörbült és nem záródhatik. A tárcsa ekkor is kifogástalanul fogja az irányt jelölni, a mely felé haladva, a nem záródó váltón a mozdony le fog lépni a sinről, kerekei közé kapva és megrongálva a csucs-sineket és az egész váltót.

Lehetséges azonban olyan eset is, melynél maga a váltóttest épen az ellenkező állásban van, mint a melyet a váltó-tárcsa jelez.

Ez leginkább a most általában használatban lévő váltóárványoknál fordulhat elő. Két csavar meglazulása, vagy egy peczek esetleges kihullása okozhatja ezen körülményt.

Az általában használatban lévő váltóárványoknál a váltótárcsa rudján egy csavarral megerősített és láncszemmel bíró hüvely van, melybe egy tövis nyúlik be: a midőn a váltó körtejét átfordítjuk, ezen töviszerű nyúlvány a láncszembe akadva azt hol előre, hol hátra mozditja, miáltal a tárcsa rúdja és vele együtt a tárcsa is megfordul. Ha azonban a láncszemmel bíró hüvelyt a tárcsa rúdjához szorító csavar meglazul, a benyuló tövis ugyan a láncszemmel bíró hüvelyt mozgatni fogja, de maga a tárcsa rúdja s vele a tárcsa nem fog mozdulni, hanem ugyanazon állásban marad.

A második csavar, mely ugyanezen állapotot idézheti elő, a tárcsa-rudon levő láncszembe akadó töviszerű nyúlvány hüvelyét a körte által mozgatott tengelyhez odaszorító csavar. Ha ez meglazul, nem mozdul többé a töviszerű

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz, június 15.

(dr.) Mult számunkban adtunk hírt olvasóinknak a „keszthelyi családirtó” név alatt hírhedtté vált Laskay Tivadar bűnügyének tárgyalásáról, a ki, hogy második feleséget kaphasson, első nejétől származott két kis gyermekét arzénikkal megmérgezte. Június 7-ről 8-ra hajló éjszakan már a hajnali órákban mondotta ki a nagy-kaniszi esküdtbíróóság a „bűnös” verdiktet Laskayra, melynek alapján szándékos emberölés büntette miatt életfogytig tartó fegyházra ítélték el.

Közvetlen bizonyíték ugyan nem volt arra nézve, hogy Laskay maga mérgezte meg gyermekeit, csak arra voltak tanubizonyítékok, hogy Laskay több egyéntől is kért arzénikumot, hogy többek előtt beszélt gyermekeinek a közel jövőben bekövetkező haláláról, a gyermekek maguk pedig többször panaszkodtak, hogy atyjuk rossz ízű folyadékot itatott velük s hogy a gyermekek exhumálása után történt boncolás alkalmával oly mennyiségű arzénikumot találtak bennük, mely a gyenge szervezet feltétlen elpusztulását vonta maga után. Mindez a bizonyíték tán nem lett volna elegendő a tények alapján ítélő bírónak, de mert a közvélemény általában gyermekgyilkosnak tartotta Laskayt, ugyannyira, hogy a „családirtó” elnevezést adta neki, az esküdtek pedig a közvélemény hatása alatt állottak, a nem paragrafus, hanem érzelem

szerint ítélő esküdtbíróóság bűnösnek mondotta ki Laskayt.

Hogy az esküdtbíróóságot ítélkezésében mennyire befolyásolhatja az érzelem, igen élénken bizonyítja Krammer Rezső m. kir. államvasuti gépgyári munkás bűnörének letárgyalása.

Krammer Rezső ugyanis f. évi február 2-án Kispesten revolverrel meglötte a feleségét, tizhónapos fiát, azután pedig önmaga ellen fordította a fegyvert, ekkor azonban az esütörtököt mondott. A kis flu meghalt, az asszony is súlyosan megsérült ugyan, de felgyógyult.

Hétfőn tárgyalta le Krammer ügyét a budapesti esküdtbíróóság A tárgyalás folyamán Krammer azzal igyekezett menteni eljárását, hogy ő szerelemből vette el feleségét s addig, míg flugyermekek nem született, a legnagyobb boldogságban élt együtt feleségével. A flu születése után azonban életük pokollá változott, mert hozzájuk költözött anyósa, az mindenbe beleavatkozott, valami babonás hiedelem hatása alatt a kisgyermeket nem engedte fürdetni, mosdatni, hanem a legnagyobb piszokban hagyatta, mert hiszen az anyós szerint a téhen sem fürösztli bornyuját, a disznó sem malacját, mégis egészen felnövekszik. A feleségét pedig folyton ellene ingerelte. Emiatt kénytelen volt elköltözni; hivta a feleségét is, de az az anyja szavára hallgatva, inkább ott maradt a kis gyermekkel együtt az anyósánál. Kramer ezután is még havonként 35 forinttal segítette feleségét s folyton hivta, hogy jöjjön hozzá lakni, de nemcsak hogy el nem ment hozzá, ha-

nyulvány és nem mozgatja a váltó-tárcsa rudját sem.

Végül ugyanezen hatás következhetik be, ha a váltóállvány mozgó tengelyét a váltó-körte hüvelyével összekötő peczek kiesik, mert ekkor a körte a váltótestet fogja ugyan állítani, de a váltóállványon nem mozdul semmi.

Mindhárom esetben tehát, ha például az utolsó egyenesbe állításkor történt a csavar meglazulása vagy a peczek kiesése, a következő kitérőbe állításnál már csak maga a váltótest fog kitérőbe állani, míg maga a váltó-tárcsa egyenes állásban marad; ha már most a beérkező vonatnak az egyenes irányban kellene behaladni és a váltó ellenőrzésnél a hivatalnok csak a tárcsa állását nézi és megelepszik evvel a váltóór is és megnyugszanak abban, hogy a váltójuk helyesen áll, könnyen megtörténhetik a legvégzetesebb baleset is, ha azon vágány, melyre a váltó tényleges állása vezet, kocsikkal van elállítva vagy vonat áll rajta.

Ilyen eset történt az elmúlt telen is, mely azonban szerencsére csak anyagi kárt okozott.

Mindezen lehetőségek eléggé bizonyítják szükségességét annak, hogy a váltóellenőrzés alkalmazásával a szolgálattevő, a váltó-állásoknál pedig a váltóór győződjék meg arról, hogy a váltó állása megfelel-e azon iránynak, a melyet a körte jelez és hogy a megfelelő állásban levő váltó-csucs és tősinje tökéletesen záródik-e.

Banovits László.

nem az anyós még kiutasította a házból, sőt azzal is fenyegették, hogy rálesnek, s majd elbánnak vele. Ez Krammert annyira elkésértette, hogy napokon át ivott s mindig revolverrel járt. Több napi dorbézolás után ismét elment a feleségéhez, hogy jöjjön haza, s mert tagadó választ kapott, kirántotta revolverét s ötször lőtt feleségére, mely lövések közül az egyik a 10 hónapos gyermeket is érte. Hogy azután mi történt vele, nem tudja. Krammernak ezen védekezését csak az anyós és feleség tanuvalomása czáfolta, a többi tanuk azonban Krammernek adtak igazat. Ebben az esetben az általános közvélemény az volt, hogy a harpia anyós intrikus modora vitte bele a bünbe Krammert s ennek a közvéleménynek a behatása alatt, a mit dr. Visontai Soma védőügyvéd védőbeszédében teljesen kiaknázott, az esküdtbíróság bünösnek mondotta ugyan ki Krammert a szándékos emberölés büntetésében, kimondotta azonban azt is, hogy ezen büntetést öntudatlan állapotban követte el s ennek alapján Krammert felmentették.

* * *

Budapesten a Seroksári-ut 52. száma alatt dr. Heideberg Tivadar vegyészeti gyártelepén óriási tűz pusztított. A nagy kiterjedésű telep egy langtenger volt s habár a tűzoltók a kivezényelt katonasággal vállvetve titáni erővel küzdöttek a romboló elem lokalizálásán, igen sokáig teljesen eredménytelen volt minden fáradságuk. Már-már úgy látszott, hogy a tűz azokba

HIREK.

A kassai vasuti átjáró.

Miskolcz, jun. 14.

Szalay László, a szikszói kerület országgyűlési képviselője a kassai vasuti átjáró ügyében a keresdelemügyi miniszterhez interpellációt intézett, a melyre Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter az alábbiakban válaszolt a képviselőház pénteki ülésén:

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter:
T. Ház! Szalay László képviselő a következő interpellációt intézte a kereskedelemügyi miniszterhez. (Olvassa.) „Mint hogy a m. kir. államvasutak Miskolcz-Kassa vonalán a kassai vasuti állomás déli végén levő vasuti átjáró a sűrű vonatközlekedés, — főként pedig a nyílt pályán eszközölt tolatás és vonatrendezés miatt egyrészt a kocsiközlekedés folytonosságát akadályozza, másrészt pedig a folyton ismétlődő kocsitorlás által a közönség vagyonszükségét, testi épségét és életbiztonságát is veszélyezteti.

Szándékozik-e a miniszter ur ezen veszélyes helyzet megszüntetése iránt intézkedni s a jelzett vasuti átjárónak hatóságilag megállá-

szabni az épületekbe is belefog, a hol a robbanó szerekot gyártják és raktározzák, a mi az egész városrésze óriási veszedelmet jelentett volna, azonban egy hirtelen kerekedett erős nyugati szél segítségükre jött a tűzoltóknak, az ellenkező irányba terelte a lángtengert s így végre sikerült a tüzet lokalizálni. A kár meghaladja a háromszázezer koronát.

Az égés alkalmával komikus eset játszódott le.

Egy tizedrangú lapocskának — nyári — bálrefere nótessel és czeruzával felfegyverkezve, mindennütt ott lábatlankodott, a hol legerősebben folyt a munka és legkevésbé volt reá szükség.

Egyszeriben, mikor tetőpontjára bágott a veszedelem, a tűzoltók dolgoztak mint a titánok, a tűzoltó főparancsnok ezerfelé osztja parancsait, a kis újságíró nagyot gondol és elhatározza, hogy — meginterjúolja a tűzoltó főparancsnokot.

Hetykén odalép s — én a Kültelki Hiradó munkatársa vagyok — mutatja be magát

— . . . Negyedik szivattyu ide! . . . Mit akar?

— Azt akarom megkérdezni, hogy mi az ön véleménye a tűz terjedéséről?

A főparancsnok pokoli nyugalommal válaszolja:

— Interjú? Bravó! Tehát az ön véleményem az, hogy a tűz talán már a következő pillanatban a benzinkertre ér és akkor . . .

. . . Az újságíró nem várta be, hogy mi lesz akkor.

pitott építési terv szerinti átalakítását sürögösen elrendelni."

A helyzet az, hogy a kassai vasuti állomásnak a déli részén a kocsiatjárást gyakran szüneteltetni kell, a különféle vonatoknak találkozása következtében, a mint azt mindenki tudja, a ki azon a vidéken jár. Ezzel szemben tervbe vétetett, hogy a bajon úgy segítették, hogy a pályatest alatt legyen egy kocsiatjáró és én azt hiszem, hogy még ennek az évnek a folyamán ennek az átjárónak a megépítése be is fog következni, vagy legalább is a munkálatok megkezdhetők lesznek. Kérem a t. házat, hogy válaszmot tudomásul venni méltóztassék. (Helyeslés a jobboldalon.)

A miniszter válaszát a képviselőház tudomásul vette, de örömmel veheti azt tudomásul az érdekelt közönség is, miután a miniszter által tett ígéret megvalósulásával a többször panaszolt bajok és hátrányok egyszersmindenkorra megoldást nyernek.

* **Jubileum.** A folyó hóban tölti be huszonöt éves szolgálati idejét *Steiner Pál* fő-ellenőr, a miskolczi szertár főnöke. Ez alkalomból kartársai és alárendeltjei f. hó 16-án ünnepséget rendeznek a jubiláló szertárfőnök tisz-

teletére, a mikor is megérdemelt gratulációkban és és méltó óvációkban lesz része a köztisztviseltben álló jubilánsnak.

* **A m. kir. államvasutak áruforgalma.** A magyar kir. államvasutak áruforgalma a múlt hóban mintegy 5 százalékkal volt kisebb, mint a múlt év hasonló időszakában. Az év eleje óta május végéig 927.776 kocsis áru, tavaly pedig 959.137 kocsis áru volt, az idén tehát 31.361 kocsival, mintegy három százalékkal kevesebb.

* **Vasuti baleset.** Kolozsvárról írják, hogy az elmúlt éjjeli nagy esőzés Egeres tájékán megrongálta a vasuti töltést. A budapesti személyvonat utasai csak átszállással voltak továbbíthatók. A pályatestet azonnal helyreállították; a forgalom rendben van.

— **Az aradi és csanádi egyesült vasutak teherkocsi állományaának szaporítása.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága a kereskedelemügyi miniszter engedélyével ötven darab teherkocsit szerez be 214,363 korona értékben.

* **Forgalmi akadály.** A szigetkamara—aknaszlatinai vonalon a Tisza-híd a csatornahidgal együtt a meder egész szélességében magas vizállás folytán tutajokkal oly mérvben eltorlaszoltatott, hogy a híd megrongálásától kell tartani. Ebből az okból a mármaroszi- get—aknaszlatinai vonalon az összes forgalmat bizonytalan időre beszüntették. A tutajok eltávolítása folyamatban van.

Innen-onnan.

Félreértés.

N. asszony: Nagysád is utazik? Hová?

P. asszony: Szilacsra.

N. asszony: Talán kúrából?

P. asszony: Oh nem. Mármarosból.

Megelégedés.

Kinek nincs semmije e földön,
Az még lehet elégedett,
De a kinek több van, mint a mennyi kéne,
Elégedett az életébe
Soha, de soha nem lehet.

A ki nászútra készül, annak előbb jegyet kell váltania.

Ha az élet hasonlít az utazáshoz, akkor az anyósok a vasúti szerencsétlenségek.

Szép idő volt az, a mikor a kertészek szállították a hölgyek ruháit.

Tanács.

Akárhány nőnek vallhatsz
Szerelmet, jó barátom,
De szerelmes csak egybe
Légy ezen a világon.

A selypítő kis leány.

Fiatal ember: Szereti Nagysád a regényeket?
Olgicza: Igenisz, szejtem a legényeket.

CSARNOK.

Graham ur kalandja.

(3) Irta: **Direks S.**

Őn azonban, miután sohasem követett el rablást, nem képes magát tökéletesen bele képzelni, helyesebben beleélni egy rabló lelki állapotába, s így azt nem is lesz képes oly közvetlen hűséggel és igazsággal rajzolni, a mint regénye célja megkívánja. Ennél fogva összeköttetésbe teszi magát velünk, ügynökeink útján. Mi a szükséges adatokat rendelkezésre bocsátjuk, s így legálább biztos lehet a felől, hogy azok közvetlen forrásból és saját tapasztalásunkból vannak merítve.

— „De hát önök — kiáltám rémülten — saját magok rablásokat követnek el?!“

— „Tökéletesen úgy van. Vagy vegyük, hogy ön drámairó, és egy gyilkost akar a színpadra hozni. Mi készségesen szolgálunk a legmegbízhatóbb adatokkal egy gyilkos lelki állapotáról, úgy a gyilkosság előtt, mint az alatt és az után.“
Elhültem.

— „Le van itt irva, mind saját tapasztalat után, az ópium-evők, a zsebmeteszők, a betörők, a csalók és hamisítók lelki állapota, kételyei, félelme és minden gondolata. Nézze ezt.“ S azzal kinyitá az egyik szekrény ajtaját: „Mit tart e felől?”

*** Az osztrák vasutasok szolgálati zubbonya.**
Ausztriában, valamint nálunk a vasuti végrehajtó szolgálatnál kötelező az egyenruha viselése. Ugy Lajtán innen, mint túl nem volt azonban teljes és megfelelő az egyenruha. Mindkét helyen hiányzottak a teljességhez egyes nélkülözhetlen ruhadarabok. Odaát a szolgálati zubbony, nálunk pedig a disztribút.

Az osztrák hivatalos lap mult hó 15-iki száma a vasuti miniszter rendeletét közli, melyben a miniszter a zubbony viseletét engedélyezi és szabását, rangjelzőjét stb. szabályozza.

Uj idényvonatok a kassa-oderbergi vasutnál.

A Kassa—Oderbergi Vasut vonalain érvényes nyári menetrenden f. évi június 15-től szeptember 15-éig terjedő nyári idény tartamára a következőkben felsorolt új idényvonatok közlekednek:

Budapest k. p. u. Kassa—Poprád-Felka—Csorba között a 9. és 10. számú éjjeli gyorsvonatok; indulás Budapestről 10 óra 40 perczkor este, érkezés Kassára 4 óra 18 perczkor reggel, Poprád-Felkára 6 óra 55 perczkor reggel, Csorbára 7 óra 30 perczkor reggel. Az ellenirányban indulás Csorbáról 9 óra 10 perczkor este, Poprád-Felkáról 10 órakor

A szekrényben a legkülönfélébb tárgyak voltak felhalmozva. Volt ott burnótos szelence, pénzárca, inggomb és sok más egyéb.

— „Ritka egy gyűjtemény“ — mondá győzelmes arccal. „Ugy lopkodtam őket össze omnibuszokon, löversenyeken, sikátorokban, várótermekben. Büszke is vagyok rá!“

Thompson mindegyre jobban neki melegedve folytató:

— „Nagyon kevés faja van már csak az emberi lélek izgalmainak, melyeket nem tapasztaltam még saját magamon. Különösen két oly lelkiállapot van, melyen még keresztül nem mentem: ez az öngyilkosé és gyilkosé. De ambízióm mindaddig nem lesz kielégítve, a míg ezt a kettőt is ki nem próbáltam. Azonban természetes, hogy az elsőt akarom végezni. A sor tehát — a gyilkosságon van. Régóta várom az alkalmat erre.“ — tette hozzá halk, suttogó, majdnem fuldokló hangon, míg szemei meredten tekintettek a tűzbe és arca sötét, végzeteljes kifejezést nyert. Valami borzasztó gondolat foroghatott agyában, oly rettenetes, hogy még csak kitalálni se mertem.

— „De azt hiszem, nem kell már sokáig várnom.“ Fölemelkedék székéről s az asztalhoz lépett. „Jöjjön, jöjjön és igyék egyet.“

Nem mertem rá tekinteni, nem mertem szemmel kísérni, de hallottam, a mint ismét megtölti poharamat, és éreztem, hogy a pálinka közé más valami egyebet is kevert.

este, Kassáról 12 óra 35 perczkor éjjel, érkezés Budapestre 6 óra 55 perczkor reggel. Ezen vonatokkal Budapest—Poprád-Felka közt hálókocsi és Budapest—Csorba között közvetlen I—II. oszt. kocsik is közlekednek.

A tátra-lomniczi h. é. vasuton valamennyi személyvonat Poprád-Felkáig, illetve onnan közlekedik, úgy, hogy Tarpatakon csak azon utasoknak kell átszállniok, kik Késmárkról, Szepes Béláról és Podolinról Tátra Lomniczra vagy vissza utaznak.

A tátrai helyi forgalom emelése céljából Csorba és Poprád-Felka között az új 109. és 110. sz. személyvonatok közlekednek, mely vonatok Csorbán a fogaskerekű vasut 901. és 908. sz. vonataihoz és Poprád-Felkán a Uátra-Lomniczra menő, illetve onnan jövő 802. és 807. sz. személyvonatokhoz csatlakoznak.

Tetemes könnyítés az is, hogy Debreczen felől a Magas-Tátrába rándulóknak csakis Kassán kell átszállniok, mivel Debreczen és Kassa között a nappali személyvonatoknál közvetlen I, II. oszt. kocsik járnak.

Azonkívül minden vasár- és ünnepnap, valamint minden szombaton és ünnepnap előtti napon mérsékelt áru menet-tértil jegyek adatnak a kassai és eperjesi állomástól, Poprádig vagy Csorba állomásig, még pedig II. oszt. 6 kor., III. oszt. 4 kor., ugyanazon menet-tértil jegyek a Csorbatóig, a fogaskerekű vonatot egybeértve II. oszt. kor. 8-40, III. oszt. kor. 6-40 mérsékelt árban.

E válságos pillanatban visszanyertem önuralmam. Fölemelkedtem helyemről a nélkül, hogy érintetem volna azelem tartott poharat, így szólek:

— „Sajnálom, Thompson úr, hogy nem vehetem tovább igénybe vendégszeretetet, de mennem kell. És miután én nem akarom a delirium-tremens' jelenségeit saját magamon észlelni, megbocsát, hogy nem iszom többet.“

— „Kedves Graham úr, — mondá ő, — sajnálom, de nem engedhetem önt el, kivált ilyen esős, ködös időben. Üljön le és igyék.“

Határozottan, majdnem parancsolólag beszélt, és szemeiben baljóslatú fény villogott.

Még egyszer kijelentem, hogy eső ide, eső oda, én megyek.

Látva, hogy el vagyok határozva, előbbi nyájas modorát végkép levetve, arcára borzasztó szándéka teljes kifejezése ült.

— „Ne merészeljen mozdulni“, kiáltá, miközben az ajtóhoz rohanva, a kulcsot ráfordítá, és kihuzta a zárból. „On nekem egy kitünő alkalmat ad, és azt hiszi, hogy oly bolond leszek, elszalasztani azt!?”

Láttam, hogy hivatása érzetében a lélektani bizonyosság kedvéért el van határozva, hogy meggyilkol.

Szemtől szembe álltunk egymással. Szemeiben gyilkos tűz lobogott. Okoskodás mitsem használhatott. Inkább az életfentartási ösztön, mint kiszámított önvédelem által vezetettve, a kan-

VEGYESEK,

Egysínű gyorsvonatpálya Manchester és Liverpool között. Manchester és Liverpool között, a hol annak idején Stephenson az első gőzmozdonyu vasutat építette, Behr F. B. mérnök egysínű vaspálya építésére kapott engedélyt, a mely vaspályán az eredeti tervezet szerint csupán gyorsvonatok fognak közlekedni, még pedig 170 km. óránkénti sebességgel. Ez az óriási sebesség természetesen fokozatos biztonsági berendezést igényel, azért Behr a vasut tervezője és építője akként tervezte az egysínű pályán közlekedő mozdonyokat és kocsikat, hogy azoknak súlypontja — a kocsiknál még akkor is, ha tömve vannak utazókkal, — 18 ctm.-rel mélyebben fekdjék, mint a sín felső széle. A pálya kanyarulatának legkisebb sugara 720 méter. Az alkalmazandó fékkészülék a Westinghouse és villamos fék egyesítése, melynek segítségével a 170 klm. óránkénti sebességgel közlekedő vonatot 450 m. hossza alatt megállapítják. Az alkalmazandó vonalközi és állomási blokkberendezés a villamos és mechanikai biztonsági készülékeknek Behr által megszerkesztett zseniális egyesítése.

A Morse-készülék javítása Schauer nevű cseh mérnök egy olyan készüléket talált fel és kért is már reá szabadalmat, a mely a Morse-féle táviróra alkalmazva a táviradaszalagot felfogja s az azon levő vonal pont jegyeket rendes írásban adja vissza, még pedig nem papírszalagon, ha-

dallóhoz ugrottam, leragadtam a falról egy vasas buzogányt és azt fejem felett megcsóválva kiálték:

— „Félre az utamból, gazember! Ide azt a kulcsot, vagy esküszöm, hogy egy agyonvert ember lelki állapotát fogom önnel saját tapasztalata után megösmertetni!”

Kiragadtam reszkető kezéből a kulcsot, s kinyitám az ajtót.

— „Félre, ha mondom!” mennydörögtem oly hangon, hogy a gazember rémulten hátrált a túlsó sarokba. Azzal gyorsan künn teremtem az ajtón s azt kívülről bezártam magam után. Nehány pillanat alatt az utcán voltam, magam sem tudva, hogyan jutottam át a sötét lépcsőn és folyosókon. Oda künn elkezdtem rohanni, kezemben a vasas buzogánnyal, oly sebességgel, minővel még egy negyvenéves ember soha se rohant.

A köd fölszállt, az égbolt csillagos, a levegő friss volt. Futottam, míg a lélekzetem elállt. Akkor megálltam és hátra néztem. Senki sem üldözött. A buzogányt oly erősen megmarkolva tartottam kezemben, mintha le akarnék vele valakit ütni. Oh! ha az a gazember követett volna, biztosíthatok mindenkit, megtettem volna.

Még mindig nem tudtam, hol járok Csak mentem egyenesen, gondolva, hogy majd csak találom valakit, a kitől útbaigazítást kérhetek.

Egyszerre csak egy elkésett bérkocsi jött velem szembe. Megállítottam s bele ültem, meg-

nem papírlapon, a melynek nagysága 26×36 cm. Az egyes szavak egymástóli távolsága 4 mm., úgy hogy egy ekként alkalmazott papírlap 18—20 mtr. hosszú táviradaszalagról képes felfogni a rajta levő táviratokat.

A világ legmagasabb viadukt-ja. Franciaországban Oermont-Ferrand—Páris között épülő vasutvonalon Fadesnél a Sionle völgy fölött 132 m. magasságban 376 méter hosszú áthidalást létesítenek, amely át hidalás tehát ugy magasságban mint hosszban az eddigi legnagyobb viadukt-ot — Franciaország déli részében a Viaur fölött 116 m. magasságban 250 m. hosszú — messze túlszárnyalja.

IRODALOM, MŰVÉSZET,

Kilométer-pénzek táblázatos kiszámítása. Mint már egyik előző számunkban hírül adtuk, *Marusák* János távirász, Miskolcz gömőri pályaudvaron beosztott kezelő-altiszt egy felette hasznos füzetet adott ki, mely a *vonatkisérő személyzet által érdembe hozott kilométer-pénzek táblázatos kiszámítását tartalmazza 1-től egész 8000 kilométerig.* A valóban praktikus füzet, melynek kiadhatását igazgatóságunk engedélyezte, 60 fillérért kapható a szerzőnél.

Olcsó könyvek. A „Haladás” előfizetői ifj. Görgy Lászlónak „*Képtelen történetek*” című novella-könyvét, valamint Szűts Jenőnek „*A szerelem csödjé*” című regényét kedvezményesen aron 1—1 koronáért rendelhetik meg lapunk kiadóhivatalában. Ajánljuk az érdekes olvasmányokat kedvelő közönség figyelmébe.

hagyva neki, hogy hajtson, a hogy tud, kivetem órámat s megnéztem. Éjfél után 2 óra volt.

A kocsis jól hajtott. Egy óra múlva otthon voltam, s tíz percz múlva már ágyamban fekvé aludtam — a következő — akarom mondani: az nap délig.

*

Három héttel az elmondottak után valamelyik lapban egy hídegvérrel és a legördögibb kiszámítással végrehajtott gyilkosságról olvastam és hogy az ismeretlen tettest kézrekeríteni nem sikerült.

Egy hétre rá megint olvastam, hogy egy bizonyos Thompson Horaczió a kérdéses gyilkosság gyanuja miatt letartóztatott és börtönbe került.

Az egész eset annyira közlelről érdekelt, hogy — egy hónappal azután — megjelentem a törvényszéki végtárgyaláson. A vádlottat felösmerstem, de — tett eskünkhöz híven — azt senki-nek el nem árultam.

A védelem leginkább arra volt alapítva, hogy a tettes örült. A védbeszéd azonban magának a vádlottnak nem igen tetszhetett, mert szót kért és kijelenté, hogy ő a gyilkosságot tisztán csak tudományos lelekbuvárlati czélból követte el, s kifejté mind azokat, miket tőle már hallottam. Az esküdtszék mindazáltal kimondá a vétkést, és a bíróság élet-hossziglani kényszer-munkára ítélte. Pedig nem volt igazuk, mert — fel kellett volna akasztani a gazembert . . .

(Argolból fordította: Szabó Béla.)

Cserélni óhajt a kassa-legenyemihályi vonalon Kassától első állomásra beosztott állomási felügyelő, a miskolci üzletvezetőség területén levő oly állomásra, ahol 2 szoba, konyha, vagy az állomáshoz közel fekvő faluban megfelelő lakás van.

A cserélni óhajtó 1 szobából, konyhából és éléskamrából álló természetbeni lakással bír. A falu és város közeli fekvése gyermekek iskoláztatására nézve előnyös.

Czím a „Haladás” kiadóhivatalában.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Kiegészítő rejtvény.

— ikra
— ma
— ág
— tok
— ár
— gaz
— ér
— per
— ir
— vezet

Ezen szavak egy-egy kezdőbetű hozzátevével úgy egészítendők ki, hogy új szavakká váljanak, s az új kezdőbetűk felülről lefelé olvasva egy elhunyt kiváló államférfiú nevét adják. Az összetett betűk egy betűnek veendőek.

Megfejtését június hó 29-én megjelenő 18-ik számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. A megfejtés határideje június hó 22.

F. évi 14. számunkban közölt rejtvény megfejtése:

o	l	a	s	z
l	a	k	ó	
a	k	ó		
s	ó			
z				

A kitért jutalmat a megfejtők közül sorshuzás utján Dobó József nyerte meg, kinek czímére Hungerford „Kis hercegnő” című művét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Felkérjük azon előfizetőinket, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy azt mielőbb megküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

L. B. A cikket köszönettel vettük; jövő számunkban kezdjük meg közlését.

Emlékszel még . . . Nem közölhető.

Búr. Az „Éjjel-nappal” című verset — ha a sor rákerül — közölni fogjuk. — Szívesen vesszük, ha időnként pár verset küld; majd válogatunk belőlük s hisszük, mindig fog akadni közöttük olyan, mely a közlésre teljesen érdemes lesz. — Miért ír álnevet a versek alá?

B. L. Téved, a „felelevenítés”-ről szó sincs és nem is lehet! — Ingyen hirdetésekét pedig nem hozunk.

N. Gy. A küldött tárcákat megkaptuk. Köszönet!

Felelős szerkesztő: Ifj. Görgey László.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.

Nem reklám!!

De bebizonyult tény, hogy csakis a

Polgári áruházba

(Széchenyi-utca 9. sz. a. a Sötétkapuval szemben) szereshetők be feltűnő clesó árak mellett: szövet, vászon és mosó árak. **Szövetek** 25 krtól feljebb, **vásznak** 3 frt 50 krtól feljebb, **mosó árak** 14 krtól feljebb, **foulard** 11 kr., **moiré** 17 kr. Ugyszintén **menyasszonyi ke-lengyék, bluzok és ruhák** megrendelés után elkészítettnek.

Pontos, szolid kiszolgálás!

Grünwald József.

Pfliegler J. Ferencz

Miskolcz, Széchenyi-u. 7. sz.

Nyolcz kiállításon kiüntette. Alapított 1864-ben.

Nagy raktár:

Fuvott, préselt, csiszolt, ablak s tükör tábla-üvegek-, ködedény majolika, porcellán, asztali kávé, teás, fekete kávé, csemege és mosdó-készletekből. Petroleum és villanyos

asztali és függőlámpák

Konyhaberendezési cikkek, zománczo-zott főzőedények, réz-, fa- és nickelből.

evőeszközök

fa-, aluminium-, alpacca- és china-ezüst-foglalattal.

Képketerek. Szobapadló-lack.

Olajban törött festékek.

Nász- és alkalmi ajándékul fölötté alkalmas tárgyakból.

Háztartási idényezikkek: fagyalt-, husvágó-, mandula-örölő-gépek. Fürdő- és fűtő-eszközök.

Jutányos árak! Gyors és pontos kiszolgálát!